

Årsrapport 2023

Regional koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering i helseregion nord

Innhold

Regionalt nettverk av koordinerende enheter i helseforetakene i Helse Nord	1
Nasjonalt nettverk av RKE (NRKE), samarbeid med Helsedirektoratet og deltakelse i nasjonale prosesser	2
Regionale prosesser/samarbeid med RHF	3
Rådgivingstelefon for rehabilitering i Nord: 800 300 61 og rehabinfo@unn.no	4
Nettsidene for habilitering og rehabilitering	4
RKE-rådgiverne bidrar også i Samhandlingsseksjonens virksomhet	5

Regional koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering (RKE) i helseregion nord ble organisert i Samhandlingsavdelinga på UNN med 100% stillingsressurs i 2007. Etter omorganiseringer ligger RKE i Seksjon for samhandling og helsetjenesteutvikling i E-helse, samhandlings- og innovasjonssenteret.

RKE har i 2023 hatt to ansatte. Audhild Høyem og Tony A. Berntsen hver i 50% stilling. Høsten 2023 har Audhild Høyem kun vært i 20% stilling i RKE siden hun har hatt forskningsopphold i utlandet.

RKE har to hovedansvarsområder:

- A. Å ha oversikt, formidle informasjon og etablere samarbeid mellom aktørene i ReHabiliteringskjeden lokalt, regionalt og nasjonalt innenfor helseforetak, private rehabiliteringsinstitusjoner, kommunale tjenester, brukerorganisasjoner og andre.
- B. Å følge opp koordinerende enheter, samt ordningene koordinator og individuell plan i helseforetakene. Dette arbeidsområdet omfatter alle fagområder og klinikker.

Regionalt nettverk av koordinerende enheter i helseforetakene i Helse Nord

Regional koordinerende enhet driver nettverket av koordinerende enheter (KE) i helseforetakene i Helse Nord. Nettverket har møter omtrent hver 6. uke over videokonferanse, samt ett årlig fysisk heldagsmøte. I UNN og Nordlandssykehuset er det avsatt 50% stilling til koordinerende enhet og i Helgelandssykehuset ca. 10-20 %. I disse HF-ene ligger enhetene i Samhandlingsseksjonen. I Finnmarkssykehuset er det ikke avsatt stillingsressurs. Funksjonen ivaretas av leder for Avdeling ReHabilitering.

Enhetenes arbeidsoppgaver omfatter: Bistand til kliniske avdelinger som har pasienter med koordinatorbehov, drift av nettverk for kommunale KE, utviklingsarbeid på systemnivå for å forbedre koordineringen av tjenester for pasienter som har behov for og rett til dette, og deltakelse i relevant

arbeid innen samhandlingsstrukturene. Arbeidsoppgavene til KE varierer noe mellom helseforetakene. Ved to av HF-ene har det i praksis vært lite kapasitet til å utføre oppgaver i KE-funksjonen. Nettverket av KE i HF-ene har i løpet av 2023 hatt 6 møter. Det er enighet om at disse møtepunktene er svært viktige for de som skal ivareta KE-funksjonen på HF-ene.

I 2023 søkte vi regionale nettverksmidler til å dekke utgifter knyttet til et dagsmøte på Gardermoen der vi inviterte innledere fra Regional koordinerende enhet, og regional kompetansetjeneste i rehabilitering i Helse Sør-Øst.

De viktigste sakene i 2023 har vært:

- Gjensidig informasjon og erfaringsutveksling mellom helseforetakene, med særlig vekt på ordningene koordinator og individuell plan, blant annet når det gjelder rutiner og prosedyrer, samt funksjonalitet for dokumentasjon, registrering, rapportering i pasientjournalssystemet.
- Informasjon fra RKE om saker og prosesser i det regionale fagrådet for rehabilitering, og fra kontakt med RHF og den regionale vurderingsenheten.
- Informasjon og innspill til/fra RKE til saker i det nasjonale nettverket av regionale KE og deres møtepunkter med Helsedirektoratet knyttet til habilitering, rehabilitering og koordineringsordningene i de andre regionene og nasjonalt.
- KE-nettverket deltok i innsamling og distribusjon av informasjon om sommeråpne rehabiliteringstilbud i spesialisthelsetjenesten i samarbeid med ledernettet for sengeposter i rehabilitering.
- Utveksling av informasjon og innspill til omstillingsprosessen i Helse Nord, gruppe 3 Rehabilitering og private tilbud, og gruppe 5, samordning av primær- og spesialisthelsetjenesten.
- KE sine roller, samarbeid og erfaringer med ulike organer i tilknytning til helsefelleskapene.
- Gjensidig informasjon om prosesser og beslutninger i HF-ene som har betydning for habilitering, rehabilitering og koordinering.

[Nasjonalt nettverk av RKE \(NRKE\), samarbeid med Helsedirektoratet og deltakelse i nasjonale prosesser](#)

Nettverket består av representanter fra de fire regionale koordinerende enhetene i landet. Arrangør- og møteledelsesansvar i nettverket går på omgang mellom helseregionene. Totalt hadde nettverket 6 digitale møter i 2023. Det er etablert faste kontaktpunkter med nasjonale helsemyndigheter (Helsedirektoratet) med formål om gjensidig utveksling av informasjon og dialog omkring saker og tema som er relevante for de regionale koordinerende enhetenes ansvarsområder.

I nettverksmøtene har vi oppdatert hverandre om pågående regionale og nasjonale prosesser som hører innunder våre ansvarsområder:

- Flere av helseregionene har vært i prosess med behovsvurdering og anskaffelse av rehabiliteringstjenester fra de private avtalepartene.
- I Helse Sør-Øst er det utarbeidet en egen fagplan for fysikalsk medisin og rehabilitering som ble ferdigstilt i 2023.
- Helsedirektoratet har søkt etter erfaringer for innspill til revidering av Nasjonal Koronaveileder kapittel 11 om seinfølger og rehabilitering etter covid-19. Flere av nettverkets deltakere har vært involvert i denne nasjonale prosessen.
- Deltakere fra nettverket i alle regioner har deltatt i intervjuer med Riksrevisjonen i forbindelse med forvaltningsrevisjonen på rehabiliteringsområdet. Det pågår prosjekter i Helse Vest og Helse Nord knyttet til den lovpålagte koordinatorordningen i spesialisthelsetjenesten.

- Nettverket har kommet med innspill Helsedirektoratets oppdrag med å styrke informasjon om Lærings- og mestringstilbud, samt deres oppdrag fra HOD om å foreslå alternativ organisering av habiliterings- og rehabiliteringstjenester og ansvarsfordelingen innen rehabilitering.
- Erfaringer med den nasjonale piloten «Strukturerte tverrfaglige oppfølgingsteam». Innlegg fra Senja kommune som er en av pilotkommunene.
- Audhild Høyem fra nord og Cathrine Nøttingnes fra RKE Helse Vest ble invitert til HOD for å holde innlegg på et seminar i regi av Helse- og omsorgsdepartementet 21.06.2023. Webinaret var ledd i arbeidet med Nasjonal helse- og samhandlingsplan, og hadde fokus på den lovpålagte koordinatorordningen. Audhilds innlegg hadde tittelen: «Koordinering med utgangspunkt i spesialisthelsetjenesten – utfordringer knyttet til kapasitet, kompleksitet og kvalitet».

Regionale prosesser/samarbeid med RHF

Regionalt fagråd for rehabilitering har hatt tre møter i 2023. Saker i fagrådet har vært:

- Innspill til den nasjonale prosessen «vurdere metodebruk innen rehabiliteringsområdet med formål å sikre kunnskapsbasert praksis og redusere overforbruk».
- Innspill til omstillingsprosessen i Helse Nord
- Fagrådets sammensetning og oppgaver
- Innspill til behovsvurdering og diskusjon omkring konsekvenser av ny avtaleinngåelse med private rehabiliteringsinstitusjoner for det samlede rehabiliteringstilbudet i ulike deler av regionen.

I 2022 ble det arrangert to møter mellom KE-ene, samhandlingslederne ved helseforetakene og representanter for RHF-et med fokus på utfordringene med KE og ordningene koordinator og individuell plan sett opp mot etablering av helsefelleskapene. Det var RHF som innkalte til møtene. Det har ikke vært noen møter i dette forumet i 2023.

RKE har hatt løpende kontakt med den regionale vurderingsenheten for somatisk rehabilitering i privat institusjon (RVE) knyttet til pågående prosesser, behov for informasjonsformidling og felles presentasjoner. RKE og RVE drifter i fellesskap de private rehabiliteringsinstitusjonenes interne ventetidsoversikter. RKE og RVE hadde felles møte med Riksrevisjonen i forbindelse med forvaltningsrevisjonen på rehabiliteringsområdet.

RKE har også i 2023 samlet inn informasjon og publisert på nettsidene med oversikt over åpne rehabiliteringsplasser i regionen i sommerferieperioden. Det må påpekes at også i år var det liten samordning mellom institusjoner og avdelinger, så dette arbeidet hadde lite for seg. Det var i realiteten svært få plasser åpne og tilgjengelige i institusjonene i de periodene der det var stengt eller lavdrift i sykehusene. Dette er et arbeid som må koordineres på regionalt nivå, og som er meldt via det regionale fagrådet.

RKE har gitt innspill til Helse Nords omstillingsprosess, arbeidsgruppe 3 Rehabilitering og private tjenester via representant Jostein Berntsen fra rehabiliteringsavdelinga på UNN sin innspillsgruppe og gjennom Regionalt fagråd i rehabilitering.

RKE har vært i dialog med direktør for Helsefagavdelinga omkring forvaltningen av rehabiliteringsfeltet i regionen. RKE har erfart at det er uklart hvem i RHF som har hvilke roller knyttet til forhold omkring rehabiliteringstilbudet i regionen. Vi savner en helhetlig tilnærming til sørge-for-ansvaret, slik at det ses samlet på rehabiliteringstilbudet i spesialisthelsetjenesten i regionen (helseforetak og private tilbydere). RKE har foreslått at det gjenetableres felles arenaer for

ledere av rehabiliteringsvirksomheter i helseforetak og private institusjoner, slik at man kan diskutere utfordringer og finne løsninger som blant annet kan bidra til bedre sammenheng i tilbudene for pasientene, og samordning av rehabiliteringstilbudet i regionen i ferier og høytider.

Rådgivingstelefon for rehabilitering i Nord: 800 300 61 og rehabinfo@unn.no

Rådgivingstelefonen i Helse Nord inngår i det nasjonale telefonsystemet Zisson wave som driftes av Helse Sør-Øst for besvarelse av spørsmål om rehabilitering. Spørsmål kommer også inn på e-post.

I løpet av 2023 er ca. 164 henvendelser (mot ca. 200 i 2022) besvart og registrert i eget manuelt registreringskjema. Vi må ta forbehold om at det totale antallet henvendelser er større enn antallet registrerte henvendelser. Ettersom vi er få personer som betjener telefonen i Helse Nord vil det være tilfeller der man ikke har anledning til å svare pga. at man er opptatt med andre arbeidsoppgaver. I slike tilfeller vil samtalen bli automatisk satt over til rådgivere i de andre helseregionene.

I 2023 er antallet henvendelser redusert med 18% sammenlignet med 2022. Noen av henvendelsene er komplekse og medfører et betydelig arbeid før det kan gis et godt svar til innringer. I enkelte tilfeller er man også nødt til å holde i henvendelser over tid for å sikre at saken får en adekvat konklusjon for innringer. Telefontjenesten vurderes likevel å være en god investering av ressurser fra RKE sin side. Man får ofte positive tilbakemeldinger fra innringere som endelig får snakke med noen som tar seg tid til å forsøke å besvare spørsmålene deres. Antallet henvendelser viser at det er et behov for denne type rådgivingstjeneste. Det bør også bemerkes at telefontjenesten ved jevne mellomrom bidrar til å avdekke svakheter i rehabiliteringstilbudene i helseregionen. Svakheter som RKE er i posisjon til å ta opp både lokalt, regionalt og nasjonalt gjennom nettverk og samarbeidsfora.

Nettsidene for habilitering og rehabilitering

RKE har ansvar for å holde seg oppdatert på og formidle informasjon om habiliterings- og rehabiliteringstilbud i Helseregion Nord. Den samlede informasjonen har blitt gjort tilgjengelig på Helse Nord RHF sine nettsider for habilitering og rehabilitering og oppdateres kontinuerlig der (www.helse-nord.no/rehabilitering). Disse nettsidene forvaltes av RKE i samarbeid med kommunikasjonsrådgiver og webmaster i Helse Nord RHF. Ny kontaktperson er Jan-Eskil Weglo Severinsen.

Som forventet er det stadig behov for rutinevedlikehold på sidene for habilitering og rehabilitering. Nettsidene må gjennomgås manuelt med jevne mellomrom for å avdekke utdatert informasjon og brutte lenker.

I 2023 har det vært to større endringer som har betydning for arbeidet med nettsidene: Overgang til ny nettløsning, og inngåelse av nye avtaler mellom Helse Nord RHF og private rehabiliteringsinstitusjoner.

Antall unike treff på noen av de sentrale sidene	2019	2020	2021	2022	2023*
Hovedsida habilitering og rehabilitering	3675	3557	4217	6585	2262
Henvisning til private rehabiliteringsinstitusjoner	2721	2444	3161	1483	2495
Rehabiliteringstilbud	2081	1822	2065	2727	1671

* Trefftall for 2023 gjelder kun fra innføringen av ny nettløsning tidlig høst

RKE-rådgiverne bidrar også i Samhandlingsseksjonens virksomhet

- Deltakelse i prosesser knyttet til Stormottakerprosjektet for UNN og kommunene i Troms og Ofoten. Innspill knyttet til koordineringsordningene, både til prosjektrapporter og til ledermøtesak om prosedyrer, ressurser og infrastruktur for bedre ivaretagelse av pasienters behov for, og rettigheter til, koordineringsbistand.
- Ansvar for oppdateringer, endringer og publisering av artikler på samhandlingsnettsida, og for kontakt med kommunikasjonsavdelinga omkring dette.
- Arbeid med høringsuttalelser på vegne av Samhandlingsseksjonen og ESI-senteret.
- Administrasjon og drift av møter, virksomhetsplanlegging og virksomhetsrapportering
- Ledet revisjonsutvalg for felles retningslinjer for hjelpemiddelhåndtering.
- Deltatt i revisjonsutvalg for tjenesteavtale 2, 3, 5, som resulterte i én samlet ny «Retningslinje nr. 2: Samarbeid omkring behandlingsforløp».
- Arrangementskomite senterfagdag

Annet

- Audhild Høyem deltar i referansegruppa til forskningsprosjektet Rehab-LOS ved UiT.